

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДОШКІЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

*Тернопільський національний педагогічний університет
ім. В. Гнатюка*

Анотація. У роботі розкривається особливості підготовки майбутніх дошкільних педагогів до олімпійської освіти в процесі фізичного виховання.

Annotation. The paper reveals the features of preparation of future preschool teachers for Olympic education in the process of physical education.

Ключові слова: олімпійська освіта, фізичне виховання дітей дошкільного віку, заклад дошкільної освіти(ЗДО).

Процес підготовки майбутніх дошкільних педагогів в системі вищої освіти сьогодні спрямований на формування цілісної системи універсальних знань, умінь, навичок, що повинні відповідати запитам сучасних дошкільних освітніх установ. Відповідно до законів України «Про дошкільну освіту», «Про фізичну культуру і спорт» одним із пріоритетних напрямків освітнього процесу в дошкільних навчальних закладах залишається фізичне виховання дітей. Завдання та зміст фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах визначаються вимогами Базового компонента дошкільної освіти в Україні, чинними програмами розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку «Малятко», «Дитина», «Українське довкілля», «Я у Світі», «Впевнений старт», в яких особлива увага приділяється проблемі профілактики захворювань дітей дошкільного віку та її розв'язання. Основою системи фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах залишається руховий режим, як сукупність різних засобів та організаційних форм роботи з дітьми в достатньому обсязі, раціонально поєднаних і послідовно використовуваних залежно від віку дітей, місця в режимі дня, сезону. Ефективність фізичного виховання забезпечується комплексним застосуванням традиційних засобів фізичного виховання. Це, зокрема: фізичні вправи (гімнастика, ігри, елементи спорту й туризму); оздоровчі сили природи (повітря, сонце, вода); гігієнічні чинники (режим харчування, занять і відпочинку, гігієна одягу, взуття, обладнання та ін.)[2].

Варто зазначити, що однією зі складових підвищення якості підготовки кадрів для ЗДО впровадження в процес навчання майбутніх фахівців питань з олімпійської освіти.[4]

Доцільно підкреслити, що олімпійська освіта виокремилася, перш за все, як засіб для розв'язання протиріччям між високим рівнем розвитку спорту та низьким рівнем засвоєння молоддю знань з галузі олімпійського руху (Сергеев В, 1998, 2001; Столяров В.И., 1998; Родиченко В., 2002; Контанистов А.Т., 2003; Висоцки Ц., 2004 та ін.).

Реалізуючи навчальні, пізнавальні та виховні завдання, вихователь (інструктор з фізичної культури) самостійно обирає форми, методи та методичні прийоми роботи з проведення цього заходу, враховуючи вікові та індивідуальні особливості дитячих колективів.[3]

Виходячи з вищесказаного, на нашу думку, на перший план постає проблема підвищення ефективності роботи з олімпійської освіти серед студентів на основі використання різноманітних форм.

Мета: визначення форми впровадження олімпійської освіти у навчально-виховному процесі майбутніх фахівців дошкільної освіти

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати дані наукової та науково-методичної літератури, щодо ролі та значення олімпійської освіти у процесі фізичного виховання.
2. Проаналізувати форми впровадження олімпійської освіти у ДНЗ.
3. Визначити ставлення та готовність студентів щодо реалізації та поширення інформації олімпійської тематики серед дітей дошкільного віку.

Для вирішення поставленої мети нами були використані такі **методи:** аналіз літературних джерел та спеціалізованих сторінок з мережі Інтернет; методи теоретичної інтерпретації: аналіз і синтез, узагальнення; соціологічні методи (опитування: анкетування); педагогічний експеримент; методи математичної статистики.

Результати дослідження та їхнє обговорення

Аналіз спеціальної літератури показав, що серед засобів інтеграції олімпійської освіти у навчально-виховний процес дошкільного навчального закладі є такі: проведення «Малих Олімпійських ігор» з використанням олімпійської атрибутики; оформлення стендів, фотовітрин на олімпійську тематику; проведення фізкультурно-спортивних свят на спортивну і олімпійську тематику; проведення години здоров'я - «олімпійського дня»; проведення конкурсів та малюнків; організація зустрічей з відомими спортсменами, учасниками Олімпійських ігор, тренерами.

Реалізація олімпійської освіти в дитячих дошкільних закладах може створюватись за допомогою різних методів, які включені в навчально-виховний процес дошкільників, які повинні розкривати наступні завдання:

- створення у дошкільнят уяви (представлення) про Олімпійські ігри як міжнародні змагання;
- знайомство дошкільнят з історією та актуальними питаннями розвитку стародавнього і сучасного Олімпійського руху;
- формування інтересу до систематичних занять фізичними вправами, ранкової гігієнічної гімнастики та здорового способу життя;
- розвиток уяви про своє тіло та індивідуальні можливості організму;
- розвиток інтересу до різних видів спорту;
- формування патріотичних поглядів та гуманістичних уявлень крізь призму ідеалів та принципів олімпізму;
- виховання у дітей соціально значимих якостей: впевненості, організованості, цілеспрямованості та працелюбності.[1]

Молодший дошкільний вік – передбачає проведення казкових подорожей до країни Олімпії; знайомство з героями, їхніми подвигами. Вихователь самостійно добирає відповідний матеріал, враховуючи ступінь готовності дітей до сприйняття зазначеної інформації. Педагог формує уявлення дітей про олімпійський рух через бесіди, розглядання малюнків, перегляд відеоматеріалів (у тому числі мультфільмів), організовує розвиваючі ігри і вправи. Поступово відбувається знайомство зі спортивним інвентарем та їх значення в Олімпійських іграх.

Середній дошкільний вік – передбачає ознайомлення дітей із героями стародавньої Еллади – Зевсом, Артемідою, Гераклом та іншими героями. Вихователь звертає увагу на фізичну силу героїв, їхні благородні вчинки, а також створює ситуації, в яких діти здатні проявити відповідні якості, що властиві античним героям. Таким чином педагог, через сюжет міфів, підсилює інтерес дошкільнят до Олімпійських ігор.

Старший дошкільний вік – передбачає ознайомлення дітей із подвигами Геракла. Засвоєння знань про зародження Олімпійських ігор, значення їх, як спортивних змагань на протизмагу військових битв; тлумачення таких понять як «стадіон», «олімпіоники». У дітей розширюється і активізується словниковий запас слів; накопичується досвід спілкування по темі спорту (види спорту, спортсмени-чемпіони, правила змагань). Вихователь організовує екскурсії до спортивних шкіл, або ж зустріч із спортсменами.[5]

Основна мета проведення «Олімпійського тижня» у ДНЗ - виховання дітей на гуманістичних цінностях олімпійського руху, формування в них навичок та культури здорового способу життя, виявляти здібності та інтереси дітей. Виховувати волюві якості, розвивати прагнення до перемоги і впевненість у своїх силах. Вчити не тільки отримувати радість від своїх результатів, але і співпереживати за товаришів.

У процесі дослідження нами було проведено анкетування майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів у кількості

103 осіб Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Запитання були присвячені вивченню ставлення студентів до інтеграції олімпійської освіти у навчально-виховний процес дошкільнят. Визначаючи обізнаність респондентів, можна стверджувати, що більшості(62%) відомі лише ключові моменти про систему олімпійської освіти, олімпійський рух та Олімпійські ігри. Цікавляться спортом і мають певні знання 34% студентів і тільки 4% вперше зустрілися з даними термінами. Отримані результати свідчать про досить високий рівень знань на спортивну тематику. Наступне питання стосувалося форм олімпійської освіти для поширення знань про олімпійський рух серед дітей дошкільного віку? Одна з найефективніших форм олімпійської освіти для дітей дошкільного віку, на думку майбутніх дошкільних педагогів - проведення конкурсу малюнків на олімпійську тематику. Таку форму підтримали 53,4% респонденті, 27% опитаних студентів міркують, що «проведення олімпійського дня» та «Малих Олімпійських ігор з використанням олімпійської атрибутики» могли б стати найефективнішою формою поширення знань про олімпійський рух. Для визначення готовності респондентів до впровадження знань з олімпійської освіти у навчально-виховний процес дошкільних закладів? Узагальнюючи отримані результати анкетування слід зазначити, що більшість (61%) готові до реалізації олімпійського руху серед дітей дошкільного віку адже самі займаються спортом та приймають активну участь у спортивному житті університету. Лише 29% опитуваних вважають, що це не відповідає сучасним вимогам та умовам дошкільного закладу.

Результати проведеного педагогічного експерименту свідчать, що олімпійська освіта не тільки сприяє підвищенню обізнаності молоді з олімпійського руху, а й змінює їхнє ставлення до занять фізичними вправами на позитивне та активне.

Майбутній педагог-вихователь використовуючи інтегративні знання, уміння та навички, отримані під час навчання, зобов'язаний формувати фізичну культуру особистості дитини і звичку до здорового способу життя.

Висновки та перспективи подальшого наукового пошуку ми зупинились на тому, що фізкультурно-оздоровча робота в закладах дошкільної освіти є невід'ємною складовою збереження здоров'я дошкільників, розкрили засоби, форми впровадження ідей олімпійського руху. Визначили готовність студентів до реалізації олімпійської освіти, популяризації ідей гармонійного розвитку особистості дошкільника. Оволодіння студентами теоретичними знаннями та практичними навичками у сфері фізичного виховання дітей дошкільного віку вважаємо основоположним у цілісній фаховій підготовці майбутніх педагогів. На сучасному етапі виникає нагальна потреба у підвищенні й поглибленні теоретичного рівня майбутніх вихователів у галузі фізичного виховання та оздоровлення дітей

засобами олімпійської освіти. Необхідно ґрунтовно ознайомлювати студентів із сучасними проблемами теорії і методики фізичного виховання, експериментальними дослідженнями, передовим педагогічним досвідом, сучасною методичною літературою.

Список літератури:

1. Галан Я. П. Реалізація олімпійської освіти в дитячих дошкільних навчальних закладах / Я. П. Галан // Теорія і практика фізичного виховання : науково-метод. журнал / [гол. ред. – О. Г. Кучерявий]. – Донецьк : Донецький національний університет, 2012 – №1. – С. 383–387.
2. Лист Міністерства освіти і науки України від 27.08.2004 № 1/9-438 «Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільному навчальному закладі».
3. Петрица П. Олімпійська освіта як компонент особистої фізичної культури студента. В: Огністий А.В, редактор. Олімпійський рух на теренах Західної України – минуле та сьогодення. Матеріали регіон. наук.-метод. семінару. Тернопіль: ТАЙП; 2015, с.
4. Осіп Н. Основи олімпійської освіти у дошкільних навчальних закладах. Огністий А.В, редактор. Олімпійський рух на теренах Західної України – минуле та сьогодення. Матеріали регіон. наук.-метод. семінару. Тернопіль: ТАЙП; 2015, с.
5. http://ukdocz.com/doc/31558/olimpijs._ka-osvita-doshkil._nikiv

Петрица П.М.,
<https://orcid.org/0000-0002-7164-1900>
Осіп Н.Б.
<https://orcid.org/0000-0002-1114-9092>

ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА У ФОРМУВАННІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА

*Тернопільський національний педагогічний університет
ім. В. Гнатюка*

Анотація. У роботі розкривається місце олімпійської освіти у вихованні підростаючого покоління та формування у них фізичної культури особистості.

Annotation. The work reveals the place of Olympic education in the upbringing of the younger generation and the formation of their physical culture of personality.

Олімпійський рух є важливим чинником загальної культури. Виховання людей в дусі олімпійських цінностей сприяє впровадженню культури здорового способу життя, залученню всіх верств населення до активних занять фізичною культурою та спортом, що, в свою чергу, забезпечує покращення здоров'я нації, її духовне збагачення, прищеплює почуття патріотизму та гордості за свою країну[2, 3].